

POLITIKA NLB SKUPINE PROTI KORUPCIJI IN PROTI PODKUPOVANJU

NLB Skupina je trdno zavezana skladnosti poslovanja in integriteti ter izvaja ničelno tolerance do vseh oblik korupcije in podkupovanja v različnih državah, kjer posluje. Zavezana je k aktivnemu izpolnjevanju standardov Konvencije Združenih Narodov proti Korupciji (2003) Konvencije OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnih poslovnih transakcijah (1997) in Poslovnih načel za preprečevanje podkupovanja (2013) (Transparency International) in je v svojih ravnanjih skladna z nacionalnimi zakonodajami držav o preprečevanju korupcije, kjer posluje.

V NLB Skupini se zavedamo pomena boja proti korupciji ter drugih oblik finančnega kriminala. V NLB d.d. in druge članice NLB Skupine zato aktivno izvajamo politike in postopke za izvajanje ničelne tolerance do kakršne koli oblike korupcije, bodisi v javnem ali zasebnem sektorju. Oblikovali smo pravila in postopke, smernice in pravila ravnanja, ki so zavezujoča za vse zaposlene kakor tudi za člane organov upravljanja NLB d.d. in drugih članic NLB Skupine. Te standarde pričakujemo tudi pri poslovanju in sodelovanju s poslovnimi partnerji in dobavitelji ter ostalimi osebami, s katerimi poslujemo.

V okviru uvedene politike prijave škodljivih ravnanj (angl. whistleblowing policy) smo uvedli posebne načine prijave (<https://whistler.nlb.si/>), ki na voljo vsem, ki lahko v dobri veri zaupno poročajo organizacijskim enotam za skladnost poslovanja o sumih koruptivnih dejanj ali drugih oblik korupcijskih tveganj, s katerimi so se seznanili pri opravljanju svojega dela. V zvezi s tem ne zagotavljamo le anonimnosti prijaviteljev temveč tudi njihovo zaščito pred kakršno koli obliko maščevanja.

V NLB Skupini je strogo prepovedana korupcija v vseh oblikah

Korupcija pomeni vsako zlorabo položaja za zasebne namene. To vključuje pridobivanje finančnih kot tudi nefinančnih koristi zase ali za koga drugega. Primeri korupcije so izsiljevanje, podkupovanje, poneverbe in druge oblike prevar, nepotizem, pospešena plačila (angl. facilitation payments).¹

V NLB Skupini je prepovedana uporaba kakršnihkoli sredstev katerekoli članice NLB Skupine za kakršnekoli nezakonite namene ali namene, ki niso skladni s protikorupcijskimi pravili, ki jih ureja ta politika. Zaposleni so dolžni vsako koruptivno ravnanje zavrniti in nemudoma prijaviti OE, pristojni za skladnost poslovanja.

Nedovoljeno sprejemanje daril in nedovoljeno dajanje daril (podkupovanje)

V NLB Skupini je strogo prepovedano nedovoljeno dajanje ali sprejemanje daril komurkoli oz. od kogarkoli, ne glede na to ali je to poslovni partner, dobavitelj, javni uslužbenec za pridobitev novega posla, zadržanje obstoječega posla ali za uveljavitev naših interesov na nepravilen način. Nihče v NLB Skupini ne sme pod nobenimi pogoji obljubiti, ponuditi, sprejeti ali dati ničesar, kar bi se lahko lahko razumelo kot podkupnina. Ne le, da je to nezakonito, temveč pomeni storitev kaznivega dejanja, krši tudi politike NLB Skupine in spodkopava našo poslovno integriteto.

---

¹ Kot koruptivno dejanje se šteje tudi dejanje napeljevanja – če nekdo drugemu obljubi ali celo da nagrado, v zameno da ta naredi dejanje, ki izpolnjuje znake korupcije. V tem primeru torej ravna koruptivno oseba, ki k ravnanju napeljuje, kot tudi drugi, ki dejanje dejansko izvrši.

Pospešena plačila

V NLB Skupini so pospešena plačila prepovedana. Pospešenih plačil ne dajemo in ne sprejemamo. Pospešena plačila (angl. *facilitation payments*) pomenijo plačila, ko se (manjša) vsota denarja ponudi ali obljubi javnim uslužbencem oziroma državnim predstavnikom² zato, da se zagotovi ali pospeši delovanje rutinskih ali potrebnih dejanj, ki so sicer del običajnih (uradnih) postopkov. Navadno so ta plačila zahtevana v gotovini. Tipični primer so plačila (manjših) zneskov javnim uslužbencem za zagotovitev vizuma, prenos blaga preko carine ali za pospešitev procesa izdaje uradnih dovoljenj (licenc, gradbenih dovoljenj, in podobno) ali za zaustavitev postopkov. Ne glede na to, da so v določenih državah po svetu takšna plačila zahtevana, pomenijo podkupovanje in pogosto vključujejo tudi darila in podobno.

Nepotizem

V NLB Skupini je nepotizem prepovedan. Vsi postopki zaposlitev oziroma najemanja kadrov morajo biti izvedeni transparentno, z upoštevanjem načela poštene in enake obravnave ter dajanja enakih možnosti, v skladu s predpisanimi postopki zaposlovanja oziroma najemanja resursov s ciljem zaposlitve najboljših kandidatov in izogibanjem nasprotju interesov.

Nepotizem pomeni, da odločevalec oziroma oseba, ki ima vpliv na sprejemanje odločitev, ugodnejše, brez opravičljivega in utemeljenega razloga obravnava svoje ožje družinske člane ali druge osebe, ki so z njim v tesnih osebnih razmerjih (osebna poznanstva).

Lobiranje in politični prispevki

Lobiranje je vsaka dejavnost, katere namen je neposredno ali posredno vplivanje na oblikovanje zakonodaje, javnih politik ali odločitev javnih organov in nosilcev javnih funkcij.

NLB Skupina izvaja lobistične dejavnosti izključno z namenom varovanja svojih legitimnih poslovnih interesov ter v skladu z veljavno zakonodajo, internimi akti in načeli integritete, transparentnosti in odgovornega poslovanja. Lobiranje v imenu NLB je dovoljeno le članom uprave oziroma drugim izrecno pooblaščenim osebam, ki delujejo kot neregistrirani lobisti v skladu s predpisi, ki urejajo področje lobiranja. V izjemnih primerih, kadar je to potrebno za učinkovito varstvo legitimnih interesov NLB Skupine, se lahko uporabijo registrirani lobisti, vendar izključno na podlagi predhodnega soglasja uprave zadevne članice NLB Skupine. Pogodbeni odnosi z registriranimi lobisti morajo vključevati zahteve glede skladnosti z zakonodajo, etičnimi standardi in internimi politikami NLB Skupine. Vsako drugo lobiranje v imenu NLB Skupine ni dovoljeno.

V NLB Skupini članice ne plačujejo nobenih političnih prispevkov – neposrednih ali posrednih. Prepoved velja za vse članice NLB Skupine, vse zaposlene in vse osebe, ki delujejo v imenu ali za račun NLB Skupine in vse oblike prispevkov, ne glede na jurisdikcijo. Politični prispevki so kakršni koli neposredni ali posredni prispevki političnim strankam, političnim predstavnikom, kandidatom ali političnim kampanjam. Takšni prispevki lahko predstavljajo tveganje za nasprotje interesov, tveganje za korupcijo ali poskus neupravičenega vplivanja na odločitve. NLB Skupina je politično nevtralna in zato ne daje finančnih prispevkov političnim strankam, političnim predstavnikom, kandidatom ali političnim kampanjam. Ne glede na to lahko vsak zaposleni, neodvisno od njegovega delovnega mesta, svobodno sodeluje v političnih aktivnostih oziroma kampanjah, vendar mora to početi kot posameznik v njegovi zasebni sferi in ne sme uporabljati sredstev, omrežij ali znamke NLB za prispevanje k (finančno ali nefinančno) delovanju političnih strank, politikov ali političnih kampanj.

---

² Javni uslužbenec pomeni:

- Uradnike ali zaposlene katerekoli vlade ali državnega telesa, agencije ali pravne osebe na katerikoli ravni (vključujoč kandidate za politične funkcije, člane političnih strank in zaposlene kot tudi politične stranke).
- Zaposlene v državnih podjetjih
- Osebe, ki izvaja javno pooblastilo za račun države (npr. član diplomatskega predstavništva).
- Člane mednarodnih organizacij

Sponsorstva in donacije

Donacija je enostranski posel, prispevki namenjeni pomoči potrebnim in v zameno za prejemnik donacije ne potrebuje storiti ničesar. Sponsorstvo je dvostranski posel, kjer mora tudi prejemnik sponzorskih sredstev izpolniti določene predhodno dogovorjene obveznosti kot je publiciteta, izpostavljanje logotipa sponzorja itd... Družbena odgovornost, del česar so programi sponzorstva in donacij, je ena izmed temeljnih odgovornosti NLB Skupine, zato je treba spoštovati vzpostavljene transparentne postopke odobritve in spremljanja, ali je bil dosežen namen (tudi pogoji) donacij in sponzorstev.

Donacije in sponzorstva so dovoljena, če izražajo oziroma podpirajo vrednote NLB Skupine ter so skladna z internimi politikami v NLB Skupini. V NLB Skupini se mora vsak zaposleni izogibati odobravanju donacij in sponzorstev na nestransparenten način, profitnim organizacijam, društvom oziroma organizacijam, povezanim osebam z NLB Skupino, ali mimo uveljavljenih pravil za odobravanje donacij in sponzorstev.

Standardi za dobavitelje in/ali zunanje izvajalce

Naši nabavni postopki lahko vključujejo blago in storitve, ki se redno proizvajajo v državah po vsem svetu. Zato je pomembno, da se zavedamo tveganja, s katerim se lahko soočamo v NLB Skupini zaradi dejanj naših dobaviteljev oziroma zunanjih izvajalcev (t.i. poslovnih partnerjev). Odgovorno poslovanje pomeni, da zagotavljamo sodelovanje le s takšnimi dobavitelji, ki imajo visoke etične standarde, ki so skladni z našimi. Dobavitelji oz. zunanji izvajalci lahko vključujejo tudi podizvajalce, dobavitelje blaga in storitev za katerokoli članico NLB Skupine. Vse te tretje osebe morajo biti predmet ustreznega preverjanja, spremljanja in nadzora na podlagi tveganj, ki jih mora članica NLB Skupine redno ocenjevati. Dobavitelji in zunanji izvajalci morajo biti vnaprej seznanjeni z zahtevami s področja skladnosti poslovanja in integritete, prejeti povezave z dostopom do javno objavljenega Kodeksa ravnanja v NLB Skupini (za javno uporabo), pogodbe z NLB in drugimi članicami NLB Skupine pa morajo vsebovati standarde na področju skladnosti in preprečevanja korupcije kakor tudi ustrezna pravna sredstva (odpoved pogodbe zaradi neupoštevanja standardov NLB Skupine). Prav tako je potrebno izvesti skrben pregled dobavitelja in zunanjega izvajalca ter tekom pogodbenega razmerja izvajati redne ocene tveganosti le-tega, skladno z internimi pravili za zunanje izvajanje in nabavne postopke. Za preprečevanje korupcije se za dobavitelje in zunanje izvajalce enako smiselno uporabljajo vsa pravila te politike, vključno s pravili glede daril, pospešenih plačil in podkupovanja.

Uporaba posrednikov

Posredniki so agenti, svetovalci, nepremičninski agenti, zastopniki in ostale osebe, ki delujejo v imenu in za račun NLB ali druge članice NLB Skupine. V določenih primerih le-ti sodelujejo tudi z javnimi uslužbenci (npr. pri pridobivanju dovoljenj za gradnjo poslovnih stavb, pri pridobivanju dovoljenj itd.).

V praksi je tveganje korupcije in podkupovanja višje (ta dejanja so pogostejša) pri uporabi posrednikov. Glede na to, da predstavljajo NLB Skupino, smo odgovorni za naše posrednike kot da so naši lastni zaposleni. Zato mora biti posrednik vnaprej seznanjen z zahtevami s področja skladnosti poslovanja in integritete, prejeti povezave z dostopom do javno objavljenega Kodeksa ravnanja v NLB Skupini (za javno uporabo), pogodbe z NLB in drugimi članicami NLB Skupine pa morajo vsebovati standarde na področju skladnosti in preprečevanja korupcije kakor tudi ustrezna pravna sredstva (odpoved pogodbe zaradi neupoštevanja standardov NLB Skupine). Za preprečevanje korupcije se za posrednike smiselno enako uporabljajo vsa pravila te politike, vključno s pravili glede daril, pospešenih plačil in podkupovanja.

Zaposlovanje ali najem storitev od bivših javnih uslužbencev, funkcionarjev ali njihovih sorodnikov

Javni uslužbenci in funkcionarji, njihovi ožji družinski člani in ostale osebe, ki so z njimi tesno povezane (npr. prijatelji, druga tesna osebna poznanstva) ne smejo biti nikdar v prednosti v postopkih zaposlovanja ali najema storitev oz. nabave blaga zaradi teh povezav. Enako pravilo velja za bivše javne uslužbence in funkcionarje za obdobje zadnjih 5 let od prenehanja zaposlitve oz. funkcije. V postopku zaposlitve in v nabavnih postopkih je potrebno opredeliti, ali zaradi teh povezav obstajajo korupcijska tveganja ali tveganja nasprotij interesov v skladu s to politiko in politiko, ki ureja upravljanje nasprotij interesov. V primeru dvoma poda mnenje OE, pristojna za skladnost poslovanja.

Stiki z visokimi državnimi uradniki

Člani upravljalnih organov članic NLB Skupine, ki imajo stike s predstavniki vlade ali države ali diplomatskih predstavništav ali predstavniki mednarodnih organizacij, morajo poleg spoštovanja pravil glede prejemanja in dajanja daril zaradi zaščite integritete in ugleda NLB Skupine s svojim ravnanjem posebej skrbno paziti, da v teh stikih spoštujejo osnovni cilj te politike in sicer zagotavljanje transparentnosti poslovanja.

Stiki z ostalimi osebami

Zaposleni v NLB Skupini, h kateremu pristopi zastopnik ali posrednik dobavitelja, zunanjega izvajalca, stranke ali tretje osebe z namenom, da bi na neprimeren oziroma nedovoljen način poskusil izvajati neprimeren vpliv na poslovne odločitve banke oziroma druge članice Skupine, to nemudoma razkrije OE, pristojni za skladnost poslovanja.

Pravila glede prejemanja in dajanja daril ter gostoljubnosti

Zaposleni v NLB Skupini ne smejo prositi, zahtevati, sprejeti ali obljubiti denarja, nagrade, darila, druge koristi ali (proti-)usluge od katerekoli stranke, kateregakoli (obstoječega ali potencialnega) poslovnega partnerja ali tretje osebe. Kot darilo se šteje tudi kritje potnih stroškov in stroškov bivanja ter kritje ali opustitev plačila kotizacije za strokovne konference, poslovna srečanja, izobraževanja (bodisi s strani članice NLB Skupine bodisi s strani tretjih oseb).

Vzpostavljena so pravila, kdaj so darila dopustna:

- niso v obliki denarja (gotovine ali druge oblike denarja) ali denarju podobnih koristi (npr. delnice, potrdila o depozitih, bonih za popuste ipd.),
- prejeta ali dana so v dobri veri, kot del vzpostavljanja ali ohranjanja poslovnega odnosa,
- dana so z namenom izraza hvaležnosti in/ali vljudnosti ter pri prejemniku ne zbujajo občutka, da je darovalcu zaradi prejema darila nekaj dolžan (ga ne postavljajo v odvisen odnos),
- ne vplivajo in ne dajejo vtisa da bi lahko vplivale na poslovno odločanje in ravnanje zaposlenega (npr. ni tekočih ali predvidenih poslovnih pogajanj),
- niso pretirana (»pretirano« vključuje ponudbe, ki so nesorazmerno razkošne (kot npr. povabila na drage ali ekskluzivne kulturne ali športne dogodke)), prepogosta (vključno z neustreznim številom vabil stranke ali dobavitelja posameznikom) ali so preveč časovno zamudna,
- ne vplivajo na ugled članice NLB Skupine,
- če so ponujena v obliki ugodnosti (npr. brezplačno izobraževanje), so poslovno upravičena, razumna in je udeležbo vnaprej odobril nadrejeni;
- ne odstopajo od poslovnih običajev,
- če so dana javnim uslužbencem, funkcionarjem ali drugim uradnim osebami, za katere veljajo posebni predpisi o preprečevanju korupcije, upoštevajo morebitne dodatne omejitve iz teh predpisov,

- so poslovno upravičena - z njimi članica NLB krepi partnerske odnose s svojimi obstoječimi ali bodočimi komitenti ali poslovnimi partnerji; dano darilo po možnosti izvira iz prejetih ugodnosti v okviru sponzorstev in donacij.

Ponudbe za gostoljubnost se lahko sprejmejo ali dajo, če so potrebne za razvoj in vzdrževanje poslovnih stikov, ki so pomembni za delovne obveznosti. Treba jih je omejiti na delovna kosila ali podobne dogodke, kolikor je le mogoče.

Dovoljene gostoljubnosti so tiste oblike gostoljubnosti, ki izpolnjujejo pogoje za dovoljena darila, kot so naštetá zgoraj, poleg tega pa so:

- na voljo v enaki obliki vsem udeležencem dogodka,
- spodobne narave,
- niso ekskluzivne,
- praviloma predstavljajo časovno razumen sestavni del programa strokovnega ali poslovnega srečanja (največ desetino časa programa) in
- jih je vnaprej odobril nadrejeni.

Članica NLB Skupine ima vzpostavljeno evidenco vseh danih in prejetih daril ter gostoljubnosti, ki glede na svojo vrednost presegajo običajna manjša darila in gostoljubnosti, ki so del rednih poslovnih stikov. Vzpostavljen je tudi interni postopek odobravanja daril in gostoljubnosti visoke vrednosti, v katerem se zahteva pridobitev soglasja funkcije skladnosti poslovanja.

Kršitve politike

Kršitve pravil te politike se obravnavajo v skladu z notranjimi akti glede obravnave in sankcioniranja tovrstnih kršitev. Korupcija predstavlja kaznivo dejanje (več različnih, v odvisnosti od posameznih oblik korupcije in veljavne nacionalne zakonodaje) in posledice so velikokrat daljnosežne ter lahko vključujejo sankcije v obliki znatnih glob, uvrstitve na črne liste mednarodnih organizacij do zapornih kazni za posameznike in sankcioniranja pravne osebe. Dodatno lahko vsaka članica NLB Skupine utрпи znatno škodo zaradi izgube ugleda (dvom v njeno integriteto in družbeno odgovornost).

NLB Skupina je uveljavila ničelno toleranco do vseh koruptivnih ravnanj. Tudi več tovrstnih majhnih dejanj namreč vpliva na rušenje prava in ustvarja možnosti za pojav še hujših oblik kršitev. Zato se v NLB Skupini šteje kršitev te politike (zlasti tistih, ki so izvršena naklepno ali s hudo malomarnostjo) za hujšo kršitev delovnih obveznosti zaposlenega, in bodo v primeru ugotovljenih kršitev, sprejeti ustrezni ukrepi, ki lahko vodijo tudi do prenehanja delovnega razmerja in sproženja kazenskih postopkov proti posamezniku.